ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В. о. декана факультету туризму та міжнародних комунікацій
_____ доц. Габчак Н.Ф.
«01» вересня 2026_року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ РІЗНОВИДИ ТУРИЗМУ

Рівень вищої освіти	**перший (бакалаврський)**
Галузь знань	**J Транспорт та послуги**
Спеціальність	**J 3 Туризм та рекреація**
Освітня програма	**«Туризм»**
Статус дисципліни	**обов'язкова**
Мова навчання	**українська**

Ужгород 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні різновиди туризму» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань J Транспорт та послуги спеціальності J 3 Туризм та рекреація освітньої програми «Туризм».

Розробник: к.е.н., доц. Грабар М.В., доцент кафедри туризму

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

В. о. завідувача кафедри туризму _____ д.геогр.н., проф. Машіка Г.В.

Схвалено науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

Голова науково-методичної комісії _____ д.геогр.н., проф. Машіка Г.В.

© Грабар М.В., 2026 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2026 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні різновиди туризму

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td colspan="2">Розподіл годин за навчальним планом</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС – 3</td><td colspan="2">Рік підготовки: 1-й</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90 год.</td><td>90 год.</td><td>–</td></tr>
<tr><td>Кількість модулів – 2</td><td colspan="2">Семестр:</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин
для денної форми навчання: 3,3

аудиторних – 60

самостійної роботи студента – 30</td><td>1</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції:</td></tr>
<tr><td>34</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні (семінарські):</td></tr>
<tr><td>26</td><td>–</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Вид підсумкового контролю: залік</td><td colspan="2">Лабораторні:</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Форма підсумкового контролю:
усна</td><td colspan="2">Самостійна робота:</td></tr>
<tr><td>30</td><td>–</td></tr>
</table>

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні різновиди туризму» є формування системи теоретичних знань щодо сучасних видів туризму, їх ресурсного, інфраструктурного забезпечення та практичних вмінь формування спеціалізованих турів відповідно до мети подорожі туристів.

Предмет – концептуальні основи функціонування туристичної системи та безпосередньо специфіка сучасних видів туризму, особливостей їх надання та організації.

Завдання дисципліни:

- сформувати базові знання про функціонування туристичної індустрії;
- розуміння механізму державного регулювання туризму;
- вивчення класифікаційних основ туризму за різними ознаками;
- дослідження стану та перспектив розвитку сучасних видів туризму в Україні та світі;
- вивчення досвіду вітчизняної та зарубіжної практики планування та організації сучасних різновидів туризму;
- сформувати навички дослідження та аналізу ринку спеціалізованих видів туризму;
- розуміти та аналізувати туристичні потоки за спрямованістю та метою.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) інтегральна компетентність – здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
2) загальні компетентності:

- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

3) предметні компетентності:

- СК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
- СК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту
- СК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
- СК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці
- СК20. Здатність оцінювати регіональні туристичні ресурси та використовувати їх у процесі популяризації національного туристичного продукту.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліни «**Сучасні різновиди туризму**» вивчається в першому семестрі першого (бакалаврського) рівня тому й не має передумов вивчення в даній освітній програмі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Туризм», вивчення навчальної дисципліни «Сучасні різновиди туризму» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН)**:**

Програмні результати навчання	**Шифр ПРН**
Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	ПРН 03
Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території	ПРН 05
Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг	ПРН 12
Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері	ПРН 17
Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності	ПРН 21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Сучасні різновиди туризму»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	**Шифр ПРН**
Знати сучасні тенденції і регіональні пріоритети розвитку туризму, в цілому, та його сучасні різновиди	ПРН 03
Вміти досліджувати та аналізувати ринок спеціалізованих видів туризму	ПРН 03
Знати підходи до визначення та класифікації сучасних видів туризму	ПРН 05
Аналізувати індекс сезонності та розробляти пропозиції сучасних видів туризму для вирівнювання туристичного потоку	ПРН 12
Аналізувати перспективи розробки різних види турів у регіоні з позицій ресурсів рекреаційного комплексу, культури, релігії та мотивації туриста	ПРН 17
Оцінювати сучасні загальносвітові тенденції щодо різноманіття видів туризму та їх популярності серед туристів	ПРН 21

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виконання практичних завдань, доповіді на семінарських заняттях, виконання тестових завдань по темі, модульний і підсумковий семестровий контроль у формі заліку.

Форми (методи) контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань, доповіді на семінарських заняттях, виконання тестових завдань по темі, підготовка презентацій.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота або тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
Т1, Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	50	**100**
5	10	5	10	10	10		

Т1, Т2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	50	**100**
5	5	5	5	10	10	10		

Т1, Т2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	**Модуль 1**		**Модуль 2**	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття та письмове тестування при тематичному оцінюванні	6	40	7	40
Презентація	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		**100**		**100**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу виставляються оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Модульний контроль – це контроль знань здобувачів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здобувачів здійснюються за 100 бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модулі здобувач має право відмовитися від складання заліку. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, якщо здобувач хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він має складати залік. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Якщо здобувач відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється у 0 балів.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової модульної контрольної роботи або тестування. Якщо з об'єктивних причин здобувач не прийшов на модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу декана пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

а) оцінка "відмінно" ставиться за правильне виконання всіх завдань;

б) оцінка "добре" ставиться за виконання 75 % усіх завдань;

в) оцінка "задовільно" ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

г) оцінка "незадовільно" ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Ці оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

"5" – 50 балів;

"4" – 40 балів;

"3" – 30 балів;

"2" – 20 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння здобувачем навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного та модульного контролю.

Відмітка про залік у національній шкалі (зараховано, не зараховано) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	**A**	відмінно	зараховано
82 - 89	**B**	добре	
75 - 81	**C**		
64 - 74	**D**	задовільно	
60 - 63	**E**		
35 - 59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінювання підсумкового контролю з дисципліни

- **«відмінно» (90-100 балів, A)** заслуговує здобувач, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;
- **«добре» (82-89 балів, B)** заслуговує здобувач, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;
- **«добре» (74-81 бал, C)** заслуговує здобувач, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;
- **«задовільно» (64-73 бали, D**) заслуговує здобувач, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили помилки у відповіді на заліку, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;
- **«задовільно» (60-63 балів, E)** заслуговує здобувач, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.
- **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється здобувачу, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.
- **«незадовільно» (0-34 балів, F)** виставляється здобувачу коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СУЧАСНИХ РІЗНОВИДІВ ТУРИЗМУ

Тема 1. «Сучасні різновиди туризму» як навчальна дисципліна

Об'єкт, предмет вивчення, завдання, функції, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Основні проблеми вивчення дисципліни. Рекомендована література до курсу.

Тема 2. Туризм як соціально-економічна система

Сутність поняття і складові елементи системи. Соціокультурні явища і феномени: сутнісні ознаки. Соціокультурні характеристики туризму: термінологічний дискурс. Класифікаційний дискурс. Структура туризму. Турист: визначення та соціально-демографічні характеристики.

Тема 3. Технології передреалізаційних процесів

Організатори туризму. Туроператорська та турагентська діяльність: види, функції, завдання. Канали збуту туристичного продукту. Просування туристичних послуг. Взаємини суб'єктів туризму. Інституціональні характеристики туризму.

Тема 4. Механізм державного регулювання туризму в Україні

Програмно-цільовий метод державного управління. Регіональні туристичні програми. Основні важелі впливу держави на туристську діяльність. Ліцензування в туризмі. Порядок і правила сертифікації послуг у сфері туризму. Основні принципи і завдання стандартизації в туризмі.

Тема 5. Класифікація туризму за охопленням території та терміном поїздки

Сутність поняття туристичний потік. Внутрішній туризм. Виїзний туризм (зарубіжний туризм). В'їзний туризм (іноземний туризм). Міжнародний туризм. Туризм у межах країни. Національний туризм. Місцевий туризм. Далекий туризм. Транзитний (транскордонний) туризм. Внутрішньоконтинентальний туризм. Міжконтинентальний туризм. Навколосвітній туризм. Міжрегіональний, регіональний, внутрішньорегіональний туризм. Короткостроковий туризм. Туризм вихідного дня. Тривалий туризм: різновиди. Нічний туризм.

Тема 6. Класифікація туризму за сезонністю та інтенсивністю турпотоку

Постійний туризм. Сезонний туризм: односезонний, двосезонний. Чотири сезони туристичної активності. Міжсезонний туризм. Літнійний та зимовий туризм. Індекс сезонності. Фактори, що впливають на сезонність туризму.

Тема 7. Класифікація туризму за принципом оплати та організацією продаж

Елітний туризм. Комерційний туризм. Соціальний туризм. Інсентив-туризм. Рекламні тури.

Модуль № 2. КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ СУЧАСНИХ РІЗНОВИДІВ ТУРИЗМУ

Тема 8. Класифікація туризму за ступенем організованості

Організований туризм. Плановий туризм. Позаплановий туризм: гарячі путівки. Неорганізований туризм. Самодіяльний туризм. Незалежний (аматорський) туризм. Сталий туризм.

Тема 9. Класифікація туризму за соціально-демографічними ознаками

Дитячий туризм: різновиди. Молодіжний (студентський) туризм. Туризм для середнього віку. Туризм для людей похилого віку. Сімейний туризм. Туризм для різних вікових груп. Туризм для жінок. Туризм для чоловіків. Туризм для самотніх людей. Туризм для осіб з обмеженими можливостями.

Тема 10. Класифікація туризму за формою організації подорожі та обслуговування

Стаціонарний туризм (лікувально-оздоровчий, сільський, подієвий, гральний). Сутність поняття таймшер. Переваги та недоліки таймшер туризму. Туризм готельного типу. Туризм неготельного типу (бунгало, автофургон, трейлер, караван, кемпінг).

Тема 11. Класифікація туризму за засобами пересування

Роль та класифікаційні ознаки транспортних подорожей. Перевезення повітряним транспортом. Залізничний транспорт та залізничні круїзи. Подорожі водним транспортом. Правові основи транспортних перевезень.

Тема 12. Активний туризм

Повітряні види спортивного туризму: парашутизм, фрістайл, BASE jumping, дельтапланеризм, політ на повітряній кулі. Гірські види спортивного туризму. Альпінізм. Головні проблеми розвитку альпінізму та гірськолижного туризму в Україні. Сноубординг. Наземні види спортивного туризму. Маунтбайкінг. Спелеологія. Розвиток спелео-туризму на Закарпатті. Спелестологія. Штучні підземні споруди. Водні види спортивного туризму. Дайвінг. Вейкбординг. Водні лижі. Віндсерфінг. Серфінг. Каякінг. Рафтинг.

Тема 13. Екзотичні види туризму та рекреації у світі

Космічний туризм. Концепція ревайлідінгу та її вплив та туристичну діяльність. Ревайлдінг туризм. Темний туризм (некропольний, туризм катастроф, містичний туризм, «туризм смерті»). Об’єкти темного туризму.

Тема 14. Класифікація туризму за метою подорожі

Культурно-пізнавальний. Діловий. Екологічний. Весільний. Гастрономічний. Військовий. Екстремальний. Індустріальний. Кіно-туризм. Освітній. Релігійний. Шопінг-туризм.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин

	Денна форма				Заочна форма			
	усього	У тому числі			усього	У тому числі		
		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота
2-й семестр								
МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СУЧАСНИХ РІЗНОВИДІВ ТУРИЗМУ								
Тема 1. «Сучасні різновиди туризму» як навчальна дисципліна	2	2	-	-	–	–	–	–
Тема 2. Туризм як соціально-економічна система	7	2	2	3	–	–	–	–
Тема 3. Технології передреалізаційних процесів	9	4	2	3	–	–	–	–
Тема 4. Механізм державного регулювання туризму в Україні	7	2	2	3	–	–	–	–
Тема 5. Класифікація туризму за охопленням території та терміном поїздки	6	2	2	2	–	–	–	–
Тема 6. Класифікація туризму за сезонністю та інтенсивністю турпотоку	6	2	2	2	–	–	–	–
Тема 7. Класифікація туризму за принципом оплати та організацією продаж	6	2	2	2				
Модульна контрольна робота	2	2						
Разом за модуль	45	18	12	15	–	–	–	–
МОДУЛЬ 2. КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ СУЧАСНИХ РІЗНОВИДІВ ТУРИЗМУ								
Тема 8. Класифікація туризму за ступенем організованості	5	1	1	3	–	–	–	–
Тема 9. Класифікація туризму за соціально-демографічними ознаками	6	2	2	2	–	–	–	–
Тема 10. Класифікація туризму за формою організації подорожі та обслуговування	6	2	2	2	–	–	–	–
Тема 11. Класифікація туризму за засобами пересування	10	4	4	2	–	–	–	–
Тема 12. Активний туризм	6	2	2	2	–	–	–	–
Тема 13. Екзотичні види туризму та рекреації у світі	6	2	2	2	–	–	–	–
Тема 14. Класифікація туризму за метою подорожі	4	1	1	2	–	–	–	–
Модульна контрольна робота	2	2			–	–	–	–
Разом за модуль	45	16	14	15	–	–	–	–
Разом за семестр	90	34	26	30	–	–	–	–

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	«Сучасні різновиди туризму» як навчальна дисципліна	-	
2	Туризм як соціально-економічна система	2	
3	Технології передреалізаційних процесів	2	
4	Механізм державного регулювання туризму в Україні	2	
5	Класифікація туризму за охопленням території та терміном поїздки	2	
6	Класифікація туризму за сезонністю та інтенсивністю турпотоку	2	
7	Класифікація туризму за принципом оплати та організацією продаж	2	
	Модульний контроль №1		
8	Класифікація туризму за ступенем організованості	1	
9	Класифікація туризму за соціально-демографічними ознаками	2	
10	Класифікація туризму за формою організації подорожі та обслуговування	2	
11	Класифікація туризму за засобами пересування	2	
12	Активний туризм	2	
13	Екзотичні види туризму та рекреації у світі	2	
14	Класифікація туризму за метою подорожі	2	
	Модульний контроль №2		
	Разом	26	–

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сучасні різновиди туризму» як навчальна дисципліна	-	–
2	Туризм як соціально-економічна система	3	–
3	Технології передреалізаційних процесів	3	–
4	Механізм державного регулювання туризму в Україні	3	–
5	Класифікація туризму за спрямованістю туристичних потоків та охопленням території	2	–
6	Класифікація туризму за сезонністю та інтенсивністю турпотоку	2	–
7	Класифікація туризму за принципом оплати та організацією продаж	2	–
8	Класифікація туризму за ступенем організованості	3	–
9	Класифікація туризму за соціально-демографічними ознаками	2	–
10	Класифікація туризму за формою організації подорожі та обслуговування	2	–
11	Класифікація туризму за засобами пересування	2	–
12	Активний туризм	2	–
13	Екзотичні види туризму та рекреації у світі	2	–
14	Класифікація туризму за метою подорожі	2	
	Разом	30	–

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

-технічні засоби навчання**:** мультимедійне обладнання, ноутбук
-програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет
-програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. «Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України. Туристичний вісник. 2004. №1.
2. Агафонова Л. Г., Агафонова О. Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання : навч. посіб.К. : Знання України, 2002. 358 с.
3. Алієва-Барановська В. М., Дахно І. І. Міжнародний туризм: навч. посібник-довідник. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 344 с.
4. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення тур продукту : навч. посіб. Вид. 2- ге, перероб. та допов. К. : Альтерпрес, 2008. 230 с.
5. Волошин О., Капрук І., Малинович Л., Сварник М. Сільський відпочинок для неповносправних: посібник. Львів : Ліга-Прес. 2011. 232 с.
6. Грабовський Ю. А., Скалій О. В., Скалій Т. В. Спортивний туризм : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2009. 301 с.
7. Грабар М.В., Сіденко Н.О. Ревайлдінг: ідеологічні засади та перспективи розвитку через туристичну діяльність. Причорноморські економічні студії. 2019. № 45. С. 109-113. DOI: https://doi.org/10.32843/bses.45-20
8. Грабар М.В. Перспективи розвитку автомобільного туризму в умовах наслідків COVID-19. «Бізнес-навігатор». 2020. Випуск 3 (59). С. 13-18. DOI: https://doi.org/10.32847/business-navigator.59-2
9. Грабар М. В., Кашка М.Ю. Аюрведа як перспективний напрям розвитку лікувально-оздоровчого туризму. Науковий погляд: економіка та управління. №1 (71). 2021. С.12-16 DOI: https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-2
10. Грабар М. В., Кашка М.Ю., Іваниця С.М. Сучасні перспективи розвитку «темного» туризму. «Інтелект XXI». №2. 2021. С. 18-21
11. Грабар М. В., Кашка М. Ю., Пригара О. В. Методи використання лікувально-оздоровчого туризму на практиці. Агросвіт. 2021. № 15. С. 44–50. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.15.44
12. Грабар М. В., Кашка М. Ю., Пригара О. В. Лікувально-оздоровчий туризм: вектори розвитку в контексті інформаційних технологій індустрії 4.0. Вісник Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз міністерства юстиції України. Економічні науки. Випуск 1 (03). 2021. С. 90-96. DOI: https://doi.org/10.46644/2708-1834/2021-03.13
13. Грабар М.В. Пригара О.В. Екологізація туризму як умова сталого розвитку. «Інтелект XXI». 2021. № 5. С. 16-19.
14. Грабар, М. В., Пригара, О. В., Кашка, М. Ю. Туристичний потенціал Хустського району Закарпатської області: перспективи післявоєнного розвитку. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2022. № 4. https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-05-01

15. Грабар М.В., Машіка Г.В., Кашка М.Ю. Дитячий туризм: базові вимоги організації та перспективи впровадження інновацій. Інвестиції: практика та досвід. № 16. 2023. С.13-17. DOI: 10.32702/2306-6814.2023.16.13
16. Машіка Г.В. Грабар М.В. Гастрономічний туризм як інструмент актуалізації кулінарної спадщини та чинник підвищення міжнародної туристичної привабливості. Економіка та суспільство. 2026. №84. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-169
17. Грабар М.В., Габора А. Я. Транспортні перевезення у Європі та їхня стратегічна роль у розвитку туризму. *Економіка та суспільство*. 2026. № 86. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-89
18. Дмитрук О. Ю., Дмитрук С. В. Екотуризм: навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2009. 358 с.
19. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посіб. 2- вид., перероб. та допов. Київ : Альтерпрес, 2008. 280 с.
20. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посібник. К. : Знання, 2011. 334 с.
21. Любіцева О.2О. Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 335 с.
22. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика. : навч. посіб. К. : Центр учбової л-ри, 2007. 424 с.
23. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Поколодна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. Х. : ХНАМГ, 2008. 541 с.
24. Рутинський М. Й., Зінько Ю. В. Зелений туризм. К. : Знання, 2008. 271 с.
25. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2007. 431 с.
26. Смолій В. А., Федорченко В. К., Цибух В. І. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / Передмова В. М. Литвина. К. : Видавничий Дім «Слово», 2006. 372 с.

Допоміжна література

27. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: Підручник. К. : Грамота, 2006. 264 с.
28. Устименко Л. М. Основи туризмознавства: Навчальний посібник. К. : Альтерпрес, 2009. 320 с.
29. Шишка В.В. Авто- і мототуризм в системі спортивно-оздоровчого туризму. Джипінг та караванінг як види туризму. Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності. 2016. С. 349-354
30. Філіпов З. І. Спортивний туризм. Організація і методика спортивно-туристичної роботи : навч. посіб. Дрогобич : Коло, 2010. 344 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

31. Види туризму – зібрання електронних носіїв. URL: https://tourlib.net/ua/
32. Всесвітня туристична організація. URL: http://www2.unwto.org/en
33. Державне агентство розвитку туризму України URL: https://www.tourism.gov.ua/
34. Українська асоціація екологічного туризму. URL: http://uaeta.org